

Arshad Jamil's tale under FHI's konferanse

Takk for invitasjonen. Det er gledelig å se at trossamfunn for første gang er invitert til en slik konferanse som omhandler ikke bare diabetes blant enkelte innvandrergupper, eller medisinske konsekvenser ved inngifte generasjon etter generasjon, men at vi er invitert for å snakke om noe som omhandler hele nasjonen. Og nettopp det i seg selv er et viktig poeng. Det er når trossamfunn og minoritetsmiljøer blir inkludert på denne måten, at de vil ta ansvar og kanskje være de beste ambassadørene for dette landet.

En positiv effekt vi så i pandemien, var blant annet at flere fra minoritetsmiljøer, særlig norsk-pakistanere og somaliere tok offentlig selvkritikk da denne gruppen toppet smittestatistikken. I lukkede grupper ble også tematikken diskutert heftig.

Vi i Norge har en lang tradisjon for interreligiøst dialogarbeid og samarbeid med myndighetene. Første gang man kunne bære frukter av det var under karikatarsaken i 2005/2006, da en muslimsk og kristen delegasjon reiste til Midtøsten og Pakistan - for å redde norske økonomiske interesser.

Også etter terrorangrepet 22. juli, kunne vi se et prakt eksempelpå samarbeid under en meget vanskelig tid. Alt dette var mulig fordi man hadde hatt god dialog og høyt under taket ved lengre periode som gjorde at når krisen inntraff, enten den ene eller andre veien, så stod man samlet.

Det var en viktig anerkjennelse muslimene fikk fra myndighetene den gangen, og dette var med på å styrke tilliten ytterligere. Og nå har vi igjen fått en viktig anerkjennelse under pandemien.

Det var helt tilfeldig at jeg fikk ansvaret for å være Covid-19-koordinator i Muslimsk Dialognettverk. Det at jeg fikk muligheten til å være kontaktperson ut mot andre aktører, innhente informasjon, oppdatere moskeene, lage videoer, informasjonsskriv, og hefter, og en korona-håndbok som vi er veldig stolte av. Jeg tør å påstå at MDN lagde kanskje Norges kuleste korona-video, selvfølgelig på mange forskjellige språk. Jeg må si at jeg har lært enormt mye under dette arbeidet, både om det politiske terrenget, men også om en del minoritetsmiljøer.

Den dag i dag, når jeg tar en titt på muslimskdialog.no/corona, blir jeg overrasket over hva vi sammen klarte å få til under den nasjonale dugnaden.

Men jeg må innrømme, det var kaotisk i starten, vi hadde møter med forskjellige byråder om samme tema på samme dag. FHI som ingen visste om fantes en gang, ble "rikskjendis". Og så oppdaget man fort at det ikke er få helseaktører i Norge, dette var komplekst. Det var en tid da man mistet fullstendig oversikt over alle zoom-møtene. Mens vi var bare frivillige, med våre ordinære jobber på dagtid, og bidrag til den nasjonale dugnaden i lunsjpauser og fritiden klarte man likevel å levere.

Etter min mening - langt over det som kunne forventes.

Moskeer som ICC og Rabita var de første som på eget initiativ tok beslutning om å avlyse fredagsbønn. Dette var kanskje en av de tyngste avgjørelsene en moské har måttet ta, men teologien var tydelig - helse kommer først. **Men hvor mange muslimer vet nok om egen religion?** Vi tok den beslutningen raskt også for å sende signaler til de andre moskeene rundt om i byen og landet, fordi mange var usikre på hva som var riktig å gjøre. Imamene i MDN-moskeer var krystallklare: følg myndighetenes råd i en slik krisesituasjon, og anse det som en del av religionen.

Men likevel, når en imam, før en fredagsbønn, etter å ha vært i Pakistan, ser meg i moskeen, er hans naturlige reaksjon å rekke frem hånden for å håndhilse. Alt dette skjer så fort at jeg ikke rekker å ta

hånden min til brystet, så han slipper å stå der med utstrakt hånd. Arshad, hva skal du gjøre, skal du fornærme imamen, eller skal du bryte smitteverne-reglene? Men så hensynsløs som jeg er, velger jeg å ikke håndhilse på han, og jeg ser hans ansiktsuttrykk. Hans smil forsvinner, og ansiktsuttrykket blir mer seriøst. Før jeg rekker å si noe mer, forsvinner han videre i mengden.

Dette er bare en av mange illustrasjoner på hvilke dilemmaer denne pandemien har utsatt oss for, både individuelt og kollektivt. Men når vårt mål blir felles, og målet blir helligere enn midler, og vi overser religiøse og etniske forskjeller, og heller ser på dem som en ressurs, da er vi dømt til å lykkes. Hvis storsamfunnet inkluderer minoritetsmiljøene, er det med på å forsterke lojaliteten til landet og våre fellesverdier.

Jeg mener alle trossamfunn og spesielt muslimer har vært ekstremt kreative for å møte de utfordringene som vi stod overfor. Her er noen få eksempler:

Så klart, det vil alltid være noe forbedringspotensial, men da jeg spurte moskéledelsen i forskjellige moskeer i forbindelse med forberedelsen til denne presentasjonen, så var svarene lett å oppsummere slik:

"Det viktigste var at vi følte våre stemmer ble hørt, og at våre meninger og erfaringer kunne være til nytte for flere enn bare de som besøker moskeene"

Vi må nå ta vare på denne inkluderingsfølelsen, og jeg ser at vi er på rett vei, siden vi har en workshop senere i dag om hvordan vi nå skal opprettholde denne gode relasjonen også under "fredstid".

Avslutningsvis vil jeg bare berømme alle involverte parter for den innsatsen de har gjort med å etablere og opprettholde kontakten med store og små trossamfunn og organisasjoner. Ragnhild fra FHI har vært fenomenal. Tålmodigheten og forståelsen som dere i FHI, og andre aktører viste overfor frivilligheten, er prisverdig. Jeg tror vi ligger fremst i Europa på å bruke sivilsamfunnet og trossamfunnene som vi gjorde, og det har gitt resultater. Tallene taler for seg.

Jeg vil også takke alle frivillige i store og små organisasjoner. Dette var et lagarbeid satt i system på sitt beste. Neste gang må vi gjøre det samme, bare på en mer effektiv måte.